

Daniel Bogešić upoznao je nazočne s Loomenom – CARNetovim sustavom Moodle. Moodle je alat za izradu digitalnih obrazovnih sadržaja i održavanje nastave na daljinu. Razvio ga je Australac Martin Dougiamas devedesetih godina prošloga stoljeća, potaknut željom za boljim rješenjima od onih koje je pronalazio u postojećim alatima za e-učenje. Riječ Moodle skraćenica je izraza modularno objektno orijentirano dinamičko obrazovno okruženje (eng. *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*) i veže se na obrazovnu teoriju društvenoga konstruktivizma. Loomen je usluga dostupna svim CARNetovim korisnicima od 2008. godine. Nakon razmatranja dostupnih besplatnih alata za učenje na daljinu, odlučeno je da to bude upravo sustav Moodle jer je široko prihvaćen, pruža podršku te nudi mnoštvo različitih mogućnosti za provedbu kombinirane i *online* nastave. S obzirom na to da je Moodle zaštićeno ime vlasnika licencije, CARNet je odabrao ime Loomen. Pristup sustavu omogućen je svim korisnicima iz akademske i istraživačke zajednice koji imaju elektronički identitet u sustavu AAI@EduHr te učenicima i nastavnicima osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj koji imaju elektronički identitet u okviru HUSO sustava. Nakon teoretskoga predavanja nazočni su se nastavnici upoznali s praktičnim dijelom sustava Loomen.

Treći je dio skupa bio posvećen Školi za život, odnosno kurikularnoj reformi u nastavi povijesti. S iskustvima rada u eksperimentalnom programu u nastavi povijesti, koji je kao dio Škole za život uveden u pete razrede osnovne i prve razrede srednje škole od školske 2018./2019. godine, nazočne je upoznala Mira Butigan Tomić iz Srednje škole Zvane Črnje u Rovinju, jedine srednje škole u županiji odabrane za eksperimentalno provođenje kurikularne reforme. Nakon izlaganja povela se rasprava o kurikularnoj reformi koju je moderirao Daniel Bogešić.

Igor Jovanović

Stručno usavršavanje učitelja i nastavnika povijesti na županijskoj i lokalnoj razini *Obrazovna reforma Škola za život*, Pazin, 17. siječnja, i Pula, 18. siječnja 2019.

U Pazinskom je kolegiju – klasičnoj gimnaziji 17. siječnja te u pulskoj Osnovnoj školi Šijana 18. siječnja 2019. održano stručno usavršavanje učitelja i

nastavnika povijesti Istarske županije na temu *Obrazovna reforma Škola za život*. U Pazinu je stručno usavršavanje bilo organizirano za nastavnike koji rade u srednjim školama, a u Puli za učitelje povijesti u osnovnim školama. Oba su skupa imala tri istovrsna predavanja, a predavačice su i u Pazinu i u Puli bile Marija Krstinić iz OŠ Split 3 i Dragica Reljić iz OŠ Manuš, također iz Splita. Ovom je stručnom usavršavanju prethodila edukacija *Kako uspješno učiti u online okruženju*, koju su tijekom prvoga obrazovnog razdoblja školske 2018./2019. godine pohodili svi učitelji i nastavnici u osnovnim i srednjim školama Istarske županije. Edukacija je bila kreirana u virtualnoj učionici koja se održava u sklopu Cjelovite kurikularne reforme i programa Škola za život.

Prvo je predavanje i u Pazinu i u Puli „Zašto trebamo promjene? Škola za život – sažetak“ održala Marija Krstinić. Promjene u obrazovanju očituju se u neprekinutom mijenjanju oblika i načina izgradnje znanja, vještina, stavova i vrijednosti, prilagođavanju novim generacijama i društvenim okolnostima, neprekidnoj evoluciji. Oblici i načini učenja i poučavanja mijenjaju se, no potreba za učenjem ne nestaje. Prema najnovijim istraživanjima učiteljsko zanimanje jedno je od najmanje ugroženih razvojem suvremenih tehnologija, robotike i umjetne inteligencije. Osim teoretskoga predavanja Krstinić je navela i rezultate istraživanja Instituta za društvena istraživanja, koje analizira popularnost povijesti kao nastavnoga predmeta kod učenika osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj. Na kraju je iznijela sažetak projekta Škola za život: riječ je eksperimentalnom programu čiji je nositelj Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U njemu sudjeluje 48 osnovnih i 26 srednjih škola iz svih hrvatskih županija. Eksperimentalni se program provodi u 1. i 5. razredu osnovnih škola te u 7. razredu za predmete biologija, kemija i fizika. U srednjim se školama provodi u 1. razredu gimnazije u svim predmetima te u 1. razredu četverogodišnjih strukovnih škola u općeobrazovnim predmetima.

Predavanje „Virtualne učionice u obrazovnoj reformi“ održala je također Marija Krstinić te je nazočne upoznala sa svrhom virtualne učionice, njezinom strukturom, temama i vrstama podrške koja će im biti na raspolaganju za vrijeme pohađanja programa. Upoznala je nazočne i s metodičkim priručnikom u nastavi povijesti koji je još u izradi. Na kraju je vrlo zanimljivoga predavanja Krstinić uputila nazočne na korištenje *web* aplikacijom Onenote, koju se koristi za stvaranje, otvaranje, prikaz, uređivanje, oblikovanje i zajedničko korištenje bilježnica Onenote programa.

Treće je predavanje, „Rješavanje problema. Zaključci i evaluacija“, održala Dragica Reljić. Predstavila je nazočnim učiteljima i nastavnicima nekoliko nastavnih jedinica za osnovnu i srednju školu, a oni su podijeljeni u grupe razrađivali daljnje koncepte nastavnih jedinica. Vrlo zanimljiv i dinamičan stručni skup završio je evaluacijom iznesenoga sadržaja i skupa u cjelini.

Igor Jovanović

16. državni stručni skup *Poučavanje i učenje o Holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti*, Pula, 29. siječnja – 1. veljače 2019.

U pulskom je hotelu Pula od 29. siječnja do 1. veljače 2019. održan 16. stručni skup *Poučavanje i učenje o Holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti*. Bio je koncipiran kroz plenarna predavanja i radionice, tako da sudionici steknu širi uvid u povijesni kontekst i bolji pristup poučavanju o ovoj osjetljivoj temi. Skup je otvoren pozdravnim govorima Branke Ramljak, državne tajnice u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Jadranke Žarković-Pečenković, ravnateljice Agencije za odgoj i obrazovanje, Elvire Krizmanić Marjanović, pročelnice Ureda za društvene djelatnosti Grada Pule, Sandre Čakić Kuhar, zamjenice župana Istarske županije te Ilana Mora, veleposlanika Države Izrael. Radom na stručnom skupu koordinirala je Loranda Miletić, viša savjetnica iz Agencije za odgoj i obrazovanje.

Prvo je predavanje, „Holokaust u Europi“, održao Tal Brutmann iz Mémorial de la Shoah iz Francuske. Interaktivnim pristupom predavač je sudionicima skupa predočio pisane dokumente, karte i fotografije nastale prije i tijekom Drugoga svjetskog rata, od 1933. do 1945. Ti dokumenti prikazuju nacističku promidžbu, nasilnu deportaciju, prisilan rad, getoizaciju, kolaboracionizam i „konačno rješenje“. Svrha je njegova predavanja bila pokazati kako nas pojedine fotografije mogu zavarati kao promatrače, namjerno ili nenamjerno, te kako nas često upravo naše predznanje iz toga razdoblja može navesti na pogrešan zaključak, odnosno pogrešno prepoznavanje. Svojim je interaktivnim predavanjem pokazao važnost poznavanja dokumenata i njihova istraživanja kako bi učitelji mogli kvalitetnije potaknuti kritičko razmišljanje u učenika. U nastavku je Brutmann iznio razlike između sabirnih logora i logora smrti.